

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІНДИКАТОРІВ У МЕЖАХ БІЗНЕС-СТАТИСТИКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

АКИМЕНКО Олена¹, АНДАРАК Владислав², ДОНЕЦЬ Ярослав³

¹ Національний університет «Чернігівська політехніка».

Elena.akymenko@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0323-5978>

² Національний університет «Чернігівська політехніка»

<https://orcid.org/0000-0003-0511-4237>

Geometria.dark@gmail.com

³ Національний університет «Чернігівська Політехніка»

<https://orcid.org/0009-0005-5241-3880>

Oliver.mackeal@gmail.com

У дослідженні фокус уваги прикуто до питань управління конкурентоспроможністю суб'єктів господарювання. Показано, що конкурентоспроможність – провідна характеристика спроможності економічного агента до сталого функціонування і життєздатності в умовах нестабільності та невизначеності. Відтак, цей процес має бути стратегічно і тактично вивіреним, керованим, а, відтак, підлягати ретельному менеджменту. Аргументовано, що конкурентоспроможність це інтегральна узагальнююча комплексна характеристика, однак процес її формування починається з мікрорівня, з кожного конкретного внутрішнього, а надалі і зовнішнього, бізнес-процесу. Показано, що своє вагоме і невід'ємне місце в політиці управління конкурентоспроможністю посідає потрібний для цього інформаційно-аналітичний базис. Іншими словами це бізнес-статистика, яка являє собою сукупність показників, критеріїв та їх індикаторів, методичних підходів до оцінки й діагностики, а також ухвалення управлінських рішень. На таких засадах метою дослідження визначено обґрунтування системної сукупності індикаторів бізнес-статистики аналізування і забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Розроблено систему індикаторів бізнес-статистики аналізу та діагностування стану конкурентоспроможності підприємства. Визначено імперативи та базисні положення посилення конкурентних позицій підприємств. Систему індикаторів бізнес-статистики управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання представлено у вигляді двох блоків: (1) внутрішнього (компоненти – фінансова, інтелектуально-кадрова, матеріально-технічна і техніко-технологічна, інноваційно-технологічна) та (2) зовнішнього (компоненти – ринкова, маркетингова, логістично-збутова, інтерфейсна). За вказаними блоками визначено систему критеріїв та показників-індикаторів аналізування стану конкурентоспроможності суб'єкта бізнесу.

Ключові слова: бізнес, підприємство, суб'єкт господарювання, конкурентоспроможність, управління, бізнес-процеси, бізнес-статистика, індикатори, методика аналізу, політика забезпечення.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-7>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Забезпечення належного рівня конкурентоспроможності суб'єкта господарювання слід розглядати як постійне завдання, що стоїть перед його топ-менеджментом. В іншому разі знижується попит на продукцію (товари, роботи, послуги) підприємства, звужується ринкова частка, скорочуються його доходи, відповідно, зменшуються прибутки і рівень рентабельності. По суті, це звуження обсягів господарювання з подальшою деградацією та банкрутством.

Саме тому, значний обсяг уваги в межах менеджменту функціонування та розвитку суб'єкта господарювання має приділятися питанням формування і зміцнення конкурентних позицій, гарантування стійкої конкурентоспроможності суб'єкта бізнесу. Як відомо, управління завжди починається з аналізу. Аналогічно й в сфері конкурентоспроможності все починається з аналізування стану конкурентоспроможності і передумов її забезпечення та посилення. Для цього потрібне достатнє і повноцінне інформаційно-аналітичне забезпечення.

На тепер така інформаційно-аналітична база отримала назву бізнес-статистики як системи постійного періодичного збору даних, що системно і комплексно характеризують провідні внутрішні та зовнішні бізнес-процеси суб'єкта господарювання.

Відтак, формування і подальший розвиток теоретико-методичних засад, розробка методико-прикладних рекомендацій відносно становлення й ефективного використання інструментарію бізнес-статистики в системі політики та заходів забезпечення конкурентоспроможності підприємств і організацій мають постійний високий рівень актуальності і своєчасності, затребуваності як з позиції теорії і практики, так і безпосередньо бізнесу.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Важливість забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, особливо в умовах високого рівня конкуренції, з одного боку, а також критичної нестабільності, з іншого боку, обумовила високий рівень активності її дослідження у профільній науково-економічній літературі.

Різні і теоретико-методичні і суто прикладні аспекти менеджменту конкурентоспроможності, а також забезпечення посилення конкурентних позицій суб'єктів господарювання достатньо добре розкриті у публікаціях Ц. Бая, А. Кухарук [1], О. Виноградова, О. Куценко [2,с.97-101], Г. Жалдак, А. Мамаджанов [3,с.52-59], Р. Уразалієв [12,с.153-158] та ін. дослідників.

Про конкурентоспроможність бізнесу як суто управлінський аспект йдеться у публікаціях таких науковців, як В. Смесова, І. Іщенко [8,с.76-82], Р. Лупак, Б. Мізюк, В. Зайченко [12,с.70-88] та ін. Ці та інші автори напрацювали вагому базу методичних рекомендацій і методико-прикладних рішень з аналізування, оцінювання і діагностики конкурентоспроможності підприємств, обґрунтування та способів і методів імплементації в господарській практиці механізмів, інструментів, засобів та заходів посилення конкурентоспроможності підприємств і організацій.

Визначенню інструментарію забезпечення та посилення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання присвячені результати наукових досліджень таких дослідників, як Р. Лупак [4,с.88-92], О. Малій [5,с.71-74], Н. Рибалко [6,с.27-29], І. Рудченко [7,с.16-19], В. Фоміних, Д. Безпалова, А. Довгопола [9,с.61-64], Л. Чех, О. Корогодова [10], Н. Рущишин [11,с.12-18], Т. Васильців [13], Р. Лупак, М. Куницька-Ляш, Я. Березівський [13,с.70-88] та ін. У працях цих та інших науковців згадується про різні аспекти бізнес-статистики, визначаються принципові положення, її показники й індикатори, здійснення аналізу й діагностування, відповідно, формування висновків критично важливих у світлі обґрунтування й ухвалення дієвих і ефективних управлінських рішень у досліджуваній царині.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Сама бізнес-статистика на сьогодні є поняттям достатньо новим. Якщо макроекономічна статистика вже багато років слугує інформаційно-аналітичною основою для аналізування та дослідження процесів і явищ, які мають перебіг на макроекономічному, регіональному та галузевому рівнях, то статистика на мікро рівні все ще не набула такої ж актуальності. Більше того, питання її формування та аналізу – це прерогатива суто бізнесу, а не, до прикладу, органів державної статистики. Відтак, у цій сфері ще багато недосліджених аспектів, які потребують подальшого вивчення, узагальнення і представлення у вигляді результатів наукових досліджень, що будуть корисні для науковців та практиків, зокрема – представників топ-менеджменту вітчизняних підприємств і організацій.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Метою статті є обґрунтування системної сукупності індикаторів бізнес-статистики аналізування і забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

З метою аналізування стану конкурентоспроможності суб'єкта господарювання його керівникам слід використовувати спеціально розроблену (у відповідності до специфіки виду економічної діяльності, розмірів підприємства, наявності чи відсутності конкурентів, стану розвитку соціально-економічного середовища, в якому здійснює свою діяльність підприємство і т. п.) систему показників і їх критеріїв, в ідеалі – граничних і порогових значень.

У будь-якому разі вона складається із двох груп індикаторів. По-перше, це показники, які характеризують внутрішню систему підприємства, його ресурсну забезпеченість, спроможність раціонально розмістити та ефективно використати ресурсне забезпечення і наявний потенціал; ефективність виробництва і реалізації продукції, господарювання на загал; спроможність внутрішньої системи підприємства до розширеного відтворення і якісного планомірного поступального розвитку, досягнення всіх планових показників.

По-друге, це показники зовнішнього середовища, які відображають спроможність підприємства ефективно конкурувати на ринку, а точніше – безпосередньо у тих ринкових сегментах, що є цільовими з позиції підприємства і націленості його менеджменту на просування та представлення продукції у тих, чи інших цільових нішах. Мова йде не тільки про поточний часовий момент, але й здатність керівництва суб'єкта господарювання реалізувати обрану стратегію і тактику впродовж тривалого часового періоду.

Відносно першої групи показників-індикаторів, то їх склад наведено на рис. 1. Вважаємо, що ці критерії повинні дати відповіді на наступні питання:

(1) на скільки гарним і міцним є фінансовий стан підприємства, воно спроможне залучати, раціонально розміщати й ефективно використовувати внутрішні та зовнішні фінансові ресурси, інвестиції;

(2) на скільки підприємство забезпечене, а також продовжує розвивати власне інтелектуально-кадрове забезпечення і людський потенціал;

(3) на скільки підприємство забезпечене всім необхідним для безперебійності його внутрішніх бізнес-процесів, головно – виробництва і реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а також яким є рівень сучасності використовуваної в бізнесі техніки і технологій;

(4) на скільки підприємство активне в плані створення (залучення) і впровадження прогресивних технологій і технологічних інновацій.

Рис. 1. Система критеріїв та індикаторів бізнес-статистики управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання: внутрішня компонента

Джерело: авторська розробка.

Щодо блоку зовнішніх характеристик, то вважаємо, що під час оцінювання цього напрямку найбільш важливо охарактеризувати здатність і міру реалізації маркетингового, логістичного і збутового потенціалу суб'єкта господарювання. Іншими словами, слід сформулювати значення відповідних показників і продіагностувати ринкові позиції підприємства, ефективність його роботи в межах формування й реалізації маркетингової політики, становлення власної системи дистрибуції

і логістики, якісних та ефективних комунікацій з партнерами по бізнесу, представниками влади і суспільства.

Висновки, зроблені у межах другої групи критеріїв-індикаторів стану конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, дозволяють робити узагальнення в частині того на скільки підприємство проводить власну якісну зовнішню політику (рис. 2).

Рис. 2. Система критеріїв та індикаторів бізнес-статистики управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання : зовнішня компонента

Джерело: авторська розробка

Підприємства можуть використовувати зібрані дані для розроблення стратегій посилення їх конкурентоспроможності. Під час проектування стратегій покращення інституційно-економічного механізму, який забезпечує конкурентоспроможність підприємств, важливо враховувати різні аспекти:

- можливість отримання додаткових ресурсів для підвищення продуктивності роботи компаній шляхом доступу до альтернативних джерел;
- протистояння упередженому мисленню персоналу, яке уповільнює впровадження інновацій;
- різноманітність масштабів та спеціалізації компаній, яка впливає на їх конкурентоспроможність;
- перспективи розвитку європейського ринку, його основні сфери інновацій та зміни в уподобаннях споживачів продукції;
- параметри взаємодії підприємств з природними екосистемами;

- види правових відносин у сфері користування виробничою базою та його вплив на зростання ресурсів підприємств;
- отримання систематичних проявів нападів на внутрішні підприємства, які потребують урахування правових та силових аспектів для забезпечення динамічної конкурентоспроможності та безперервного функціонування цих підприємств;
- відсутність практики страхування виробничо-господарських та ринкових ризиків підприємства, що ускладнює процес забезпечення його конкурентоспроможності;
- переважання внутрішнього ринку цінових параметрів над якісними параметрами для формування конкурентних переваг через низьку покупцельну спроможність населення, тоді як у європейському ринку це є навпаки.

Для досягнення конкурентної переваги підприємств потрібно зосередитися на процесі модернізації їхніх інституційних та економічних блоків підприємства відповідно до вимог і можливостей, які створюють євроінтеграційні процеси. Головною метою є збалансувати вплив формальних та неформальних інститутів шляхом поступового зменшення ролі неофіційного середовища утворення управлінських рішень на підприємстві. Ці структурні зміни не лише дозволяють підвищити ефективність управління для забезпечення конкурентоспроможності підприємств, але й допомагають зменшити невизначеність в інформаційному середовищі, скоротити витрати на трансакції та покращити цінові параметри конкурентоспроможності продукції. Основним завданням перетворення інституційного сектору досліджуваного механізму є створення його здатності вирішувати проблеми, що виникають через недоліки у зовнішньому середовищі функціонування підприємств. Ці проблеми випливають з інституційних недоліків у регулюванні ринку, в тому числі з різниць у правовому забезпеченні орендних відносин, відсутності ефективних механізмів контролю якості та безпеки виробничих циклів, постійних змін у податковому законодавстві, широкого розповсюдження лобіювання в інтересах великих підприємств, ускладненого доступу до ринку державних закупівель та створення державного інтервенційного фонду, зростаючої недобросовісної конкуренції та нерівноваги у суб'єктно-галузевій структурі виробників продукції.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання – головне завдання топ-менеджменту, від вирішення якого безпосередньо залежить спроможність суб'єкта бізнесу щодо сталого господарювання і подальшого розвитку в середньо та довгостроковій перспективах. Для цього керівництво підприємства має ретельно планувати і реалізувати відповідні заходи, іншими словами – якісно управляти конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання.

Однак, якісний менеджмент завжди базується на гарній повноцінній інформаційно-аналітичній базі. На сьогодні така база називається бізнес-статистикою в системі управління підприємством та забезпечення його конкурентоспроможності. Слід розуміти, що для повноти картини фахівці системи управління мають мати повну характеристику ситуації, а точніше – дані, які системно розкривають якість і ефективність внутрішніх, а також зовнішніх бізнес-процесів підприємства.

Внутрішня компонента системи критеріїв та індикаторів бізнес-статистики управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання містить набір індикаторів, сформованих у межах таких її складових, як фінансова (коефіцієнти: фінансової стійкості, ліквідності і платоспроможності, ділової активності, рентабельності і віддачі капіталу, інвестування, ринкова вартість підприємства), інтелектуально-кадрова (показники: укомплектованості персоналом, структури кадрів, руху кадрів, продуктивності та ефективності праці, розвитку персоналу, вартості людського потенціалу), матеріально-технічна і техніко-технологічна (рівень фізичного і морального зносу основних засобів та технологій, коефіцієнти оновлення і модернізації основних засобів та технологій, забезпеченість бізнесу нематеріальними активами, надійність постачальників і партнерів) та інноваційно-технологічна (кількість і динаміка створення та впровадження інновацій, кількість і динаміка створених і впроваджених нових технологічних процесів, частка інноваційної продукції, віддача інноваційної діяльності та витрат на дослідження і розробки).

Своєю чергою, під час аналізування зовнішньої компоненти конкурентоспроможності підприємства слід оперувати наступними даними бізнес-статистики підприємства у межах таких складових аналізування, як ринкова (індикатори: частка продукції (послуг) на цільових ринкових сегментах і її динаміка, обсяги платоспроможного попиту, чисельність лояльних покупців та

споживачів, структурні характеристики лояльних покупців та споживачів), маркетингова (показники якості продукції, показники конкурентоспроможності продукції, рівень і динаміка ціни у порівнянні з середньоринковими цінами, ефективність стимулювання збуту, параметри якості позиціонування продукту), логістично-збутова (кількість каналів товароруку, ритмічність просування та збуту продукції, ланковість товарообороту, витратомісткість просування та збуту продукції на ринку, надійність партнерів з логістики та дистрибуції) та інтерфейсна (рівень лояльності суспільства до підприємства і його торгових марок, діловий імідж підприємства, чисельність негативних відгуків про бізнес у ЗМІ, якість системи комунікацій у межах public –government-relations).

Подальші наукові дослідження у цьому напрямі стосуються удосконалення методики аналізування організаційно-управлінських інновацій в сфері бізнес-статистики як інформаційно-аналітичної основи у системі управління конкурентоспроможністю суб'єктів господарювання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бай Ц., Кухарук А. Аналіз конкурентоспроможності підприємства: зміст та фактори впливу. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-92>.
2. Виноградова О. В., Куценко О. В. Методичні підходи до оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємств сфери послуг. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2015. № 2. С. 97-101.
3. Жалдак Г. П., Мамаджанов А. Р. Напрями та методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. *Економічний вісник НТУУ*. 2022. № 22. С. 52-59.
4. Лупак Р. Л., Польова І. М., Васильців В. Г. Управління покращенням інвестиційного забезпечення підприємств. *Бізнес Інформ*. 2015. Вип. 12. С. 88-92.
5. Малій О. Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 2. С. 71-74.
6. Рибалко Н. О. Фінансові ресурси – основа діяльності підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2009. № 3 (94). С. 27-29.
7. Рудченко І. В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Сучасні питання економіки і права*. 2011. Вип. 1. С. 16-19.
8. Смесова В. Л., Іщенко І. О. Інновації як основа підвищення якості продукції та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2020. Вип. 43. С. 76-82.
9. Фоміних В. І., Безпалова Д. І., Довгопола А. Д. Аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2017. № 27 (2). С. 61-64.
10. Чех Л. М., Корогодова О. О. Інноваційний розвиток економіки України в умовах Індустрії 4.0. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2020. № 14. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>.
11. Руцишин Н. М. Теоретико-методологічні засади та прикладні інструменти реалізації потенціалу банківської системи в забезпеченні структурного реформування економіки: монографія. Львів : СПОЛОМ, 2020. 404 с.
12. Уразалієв Р. М., Васильців Т. Г. Узагальнення концептуальних основ економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21 (2). С. 153-158.
13. Vasylytsiv T. [The Economic Security of Ukraine Business: Strategy and Mechanisms for Strengthening](#). 2008. Lviv: Aral.
14. Lupak R., Mizyuk B., Zaychenko V., Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T. [Migration processes and socio-economic development: interactions and regulatory policy](#). *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2022. Vol. 8 № 1. P. 70-88.

REFERENCES:

1. Bai, Ts., Kuharuk, A. (2024). Analysis of enterprise competitiveness: content and influencing factors. *Economy and society*. no. 66. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-92>.
2. Vinogradova, O. V., Kutsenko, O. V. (2015). Methodological approaches to assessing the level of competitiveness of service enterprises. *Economics. Management. Business*. № 2. pp. 97-101.
3. Zhaldak, G. P., Mamadzhanov, A. R. (2022). Directions and methods for assessing the level of competitiveness of an enterprise. *Economic Bulletin of NTUU*. no. 22. Pp. 52-59.
4. Lupak, R. L., Poleva, I. M., Vasylytsiv, V. G. (2015). Management of the improvement of investment provision of enterprises. *Business Inform*. Iss. 12. pp. 88-92.
5. Malij, O. Gh. (2016). Financial resources of enterprises and sources of their formation: theoretical aspects. *Actual problems of innovative economy*, no. 2, pp. 71-74.

6. Rybalko, N. O. (2009). Financial resources are the basis of enterprise activity. *Formation of market relations in Ukraine*, no. 3 (94), pp. 27-29.
7. Rudchenko, I. V. (2011). Improving the mechanism of financial resources management of the enterprise. *Modern issues of economics and law*, no. 1, pp. 16-19.
8. Smiesova, V. L., Ishchenko, I.O. (2020). Innovation as the basis of increasing product quality and ensuring competitiveness of the enterprise. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and management*, vol. 43, pp. 76-82.
9. Fominykh, V. I., Bezpalova, D. I., Dovghopola, A. D. (2017). Aspects of formation and use of financial resources of the enterprise. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Economic sciences series*, no. 27(2), pp. 61-64.
10. Chekh, L. M., Korohodova, O. O. (2020). Innovative development of ukrainian economy in Industry 4.0. *Actual Problems of Economy and Management*, vol. 14. URL : <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>.
11. Urazaliyev, R. M., Vasylytsiv, T. G. (2011). Generalization of the conceptual foundations of economic security of the enterprise. *Scientific bulletin of NLTU of Ukraine*. Issue 21 (2). pp. 153-158.
12. Vasylytsiv, T. (2008). [The Economic Security of Ukraine Business: Strategy and Mechanisms for Strengthening](#). Lviv: Aral.
13. Lupak, R., Mizyuk, B., Zaychenko, V., Kunytska-Iliash, M., Vasylytsiv, T. (2022). [Migration processes and socio-economic development: interactions and regulatory policy](#). *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. Vol. 8. no. 1. pp. 70-88.

FORMATION OF A SYSTEM OF INDICATORS WITHIN THE LIMITS OF BUSINESS STATISTICS OF THE COMPETITIVENESS OF THE BUSINESS SUBJECT

AKYMENKO Olena, ANDARAK Vladyslav, DONETS Yaroslav
Chernihiv Polytechnic National University

The focus of the study is on issues of managing the competitiveness of business entities. It is shown that competitiveness is a leading characteristic of the ability of a business entity to sustainably function and survive in conditions of instability and uncertainty. Therefore, this process must be strategically and tactically verified, managed, and therefore subject to careful management. It is argued that competitiveness is an integral generalizing complex characteristic, however, the process of its formation begins at the micro level, with each specific internal, and further external, business process. It is shown that the informational and analytical base required for this has its significant and integral place in the policy of competitiveness management. In other words, this is business statistics, which is a set of indicators, criteria and their indicators, methodical approaches to assessment and diagnosis, as well as making management decisions. Based on these principles, the purpose of the research is to justify the system set of business statistics indicators for analyzing and ensuring the competitiveness of the economic entity. A system of business statistics indicators for analyzing and diagnosing the state of the company's competitiveness has been developed. The imperatives and basic provisions for strengthening the competitive positions of economic entities have been determined.

The system of indicators of business statistics for the management of the competitiveness of an economic entity is presented in the form of two blocks: (1) internal (components - financial, intellectual-personnel, material-technical and technical-technological, innovative-technological) and (2) external (components - market, marketing, logistics and sales, interface). According to the specified blocks, a system of criteria and indicator indicators for analyzing the state of competitiveness of a business entity is defined.

The scientific novelty of the obtained results lies in the further development of methodical approaches to analyzing the state and level of competitiveness of economic entities.

Keywords: business, enterprise, economic entity, competitiveness, management, business processes, business statistics, indicators, analysis method, policy of provision.